

[Preben Lange]

derfor statens ansvar, at vi i Grønland har et så stort boligefterslæb, som betyder, at der i de kommende 10 år skal skaffes mellem 150 og 200 mill. kr. ekstra pr. år til boligbyggeriet, hvis den grønlandske bolignød skal være afskaffet i 1990. Jeg vil derfor spørge, om regeringen kan tolerere, at der i 1990 vil mangle mindst 2.400 boliger, såfremt den nuværende byggetakt opretholdes.

Hvis vi skal bygge os ud af boligefterslæbet, skal der som anført anvendes mindst disse 150–200 mill. kr. pr. år fra 1983 til 1990. Kan vi forvente en sådan indsats fra dansk side?

Vi regner med, at staten og dermed også regeringen er sig sit ansvar bevidst på dette område, men jeg vil dog samtidig sige, at jeg også er bekendt med, at vi fra grønlandsk side, dvs. hjemmestyret og kommunerne, er rede til at medvirke efter bedste evne. Derfor vil jeg opfordre regeringen til at forhandle disse problemer med det grønlandske hjemmestyre.

Johs. M. Olsen (V):

Der er mange forhold, som med interesse kunne drages frem i den igangværende debat om de oplysninger, som statsministeren har givet om den udenrigs- og indenrigspolitiske situation. Men jeg skal indskrænke mig til at fremsætte nogle enkelte bemærkninger om Færøerne og forholdet til landene i og uden for rigsfællesskabet.

Som det er alle bekendt, har færinger samme status som andre danske statsborgere; sagt med andre ord har vi de samme rettigheder som enhver anden dansker. Alle er også bekendt med, at Færøerne allerede i 1948 fik sit eget hjemmestyre, og at vort samfund siden har gennemgået en lang række omvæltninger. Personlig vil jeg benytte lejligheden til at udtale min tak for det gode samarbejde, der har været mellem mit folk og land og den øvrige del af befolkningen i rigsfællesskabet, uanset hvilken politisk farve de skiftende regeringer har haft.

I den sidste tid er færingerne blevet beskyldt for altid at tale om fiskeriet, men da skal man huske på, at færingerne særlig på fiskeriområdet har måttet gøre en indsats såvel tæt ved som langt fra øerne for at kunne opretholde livet. Også historien dokumenterer, at sådan forholder det sig.

Det, vi færinger ofte savner, er måske ikke manglende vilje hos andre, men derimod forståelse for de nærmest uoverskuelige problemer, vi på Færøerne i dag står over for. Denne manglende forståelse findes ikke alene i det danske folketing hos enkelte partier, men også i øvrige nordiske landes og EF-landenes parlamenter. Derfor taler vi færinger med rette meget om fiskerispørgsmål. Vi kan ikke andet.

En af de største omvæltninger for det færøske samfund er tabet af vore fiskerirettigheder, tab, der er konsekvens af Danmarks indlemmelse i EF. På Færøerne taler vi meget om dengang, der skulle stemmes om medlemskabet i EF. Da blev det ganske tydeligt sagt bl. a. af Jens Otto Krag's regering, at Danmarks indtræden i EF ikke skulle medføre nogen ændring i forholdet mellem Danmark og Færøerne.

At der skulle være mangel på god forståelse og vilje fra den nuværende regerings side, har jeg svært ved at tro, men virkeligheden er en anden. Hvis jeg i dag skulle udtrykke, hvad mine landsmænd tænker og føler med hensyn til netop ændringerne på fiskeriområdet, så føler de sig svigtet, for ikke at sige sparket væk fra rettigheder inden for rigsfællesskabet. Jeg kan her nævne, at vi sidste år på grund af dårlige udsigter for rejefiskeri inden for rigsfællesskabet blev tvunget til at sælge flere af vore mest moderne rejetrawlere. Hvis denne udvikling får lov til at fortsætte, vil det føre til uoverskuelige konsekvenser for Færøernes vedkommende.

Men hvilke konsekvenser har denne indskrænkning af vore fiskerirettigheder, er der måske nogle der spørger. Ja, skulle man sammenligne med danske forhold, ville det svare til, at Danmark mistede omkring en tredjedel af landbrugsjorden, alle besætninger og landbrugsmaskiner.

Foruden de her nævnte tab af fiskerirettigheder er Færøerne også truet fra andre sider. Stærke udenlandske kræfter er i gang med at forhindre os i at drive fiskeri inden for vort eget fiskeriområde ved øerne. Jeg tænker her først og fremmest på laksefiskeriet og hvalfangsten. Med hensyn til hvalfangst ved Færøerne er det meningen i løbet af sommeren 1981 at påbegynde et forskningsprojekt om finhvaler. Dette forskningsprojekt går først og fremmest ud på følgende: